

les 1 Columbus, mijn held?

Christoffel Columbus werd in 1451 geboren. Als jongeman voer hij mee op schepen. Hij bestudeerde de kennis die er was over de wereld en tekende wereldkaarten. In die tijd voeren schepen alleen nog in oostelijke richting naar Indië. Columbus bedacht dat je net zo gemakkelijk in westelijke richting naar China of Indië kon varen. Columbus wist namelijk dat de aarde een bol was. Uiteindelijk wilde de Spaanse koningin hem drie schepen geven. Na drie weken varen zagen de schepen land. Columbus dacht dat het China was. Dat kwam omdat hij een onbekend land had ontdekt. Na deze tocht keerde Columbus nog drie keer terug naar het nieuwe land, om daar schatten te zoeken. Maar hij vond ze nooit.

les 2 Zeevaarders uit Europa

Tot 1400 beheersten de Arabieren de handel tussen Europa en Azië. Zij gebruikten karavaanroutes. Door de lange weg die moest worden afgelegd, waren de producten uit Azië duur. Europa wilde die producten graag hebben, maar liever goedkoper. Dus bedachten de Europeanen dat ze beter zelf naar Azië konden reizen. Dat kon niet over land, want daar waren de Arabieren de baas. Ze moesten dus een zeeroute vinden. De Portugezen slaagden er als eersten in om om de zuidpunt van Afrika naar Indië te varen. Columbus probeerde in tegenovergestelde richting naar Indië te varen en kwam per ongeluk in Amerika terecht. De Nederlanders kwamen er achter hoe de Portugezen in Indië kwamen en namen dezelfde route om Zuid-Afrika heen. Nederlandse kooplieden richtten in Indië de Verenigde Oostindische Compagnie op. Die verjoeg de Portugezen en nam de handel op Indië over.

les 3 Kolonisten en indianen

Columbus had een nieuw werelddeel ontdekt. Een kaartenmaker noemde het land Amerika. In Amerika bestonden in die tijd twee grote indianerijken, dat van de Inca's en de Azteken. Dat waren allebei ontwikkelde volken die veel kennis hadden over bijvoorbeeld landbouw en geneeskunde. Maar ze hadden geen goede wapens. De Spanjaarden en Portugezen die het nieuwe werelddeel verkenden, konden hen gemakkelijk uit hun gebieden verjagen. Zij verdeelden de 'nieuwe wereld' in een Spaans en een Portugees deel. In het binnenland legden ze plantages aan. Maar de grond was daar niet geschikt voor en de plantages veranderden al snel in kale vlaktes. Ze vonden ook goud en zilver in de grond. Ze legden mijnen aan en lieten de indianen daar als slaven werken. Miljoenen indianen zijn omgekomen. Door de oorlogen, het zware werk, maar vooral doordat ze geen weerstand hadden tegen de ziektes die de kolonisten meebrachten.

les 4 Rechten van de mens

Niet alle mensen in de wereld hebben dezelfde rechten. Op veel plaatsen hebben mensen honger, leven ze in oorlog en geweld of kunnen niet in vrijheid leven. De meeste landen hebben een grondwet, waarin staat welke rechten de mensen hebben. Maar de grondwet werkt pas goed als de gewone wetten van het land ermee in overeenstemming zijn. Als in de grondwet staat dat discriminatie verboden is, moet de wet regelen dat iemand straf krijgt als hij discrimineert. In veel landen is er wel een goede grondwet, maar zijn er geen goede gewone wetten. Daarom hebben de mensen dan toch geen rechten. De Verenigde Naties is een organisatie van landen die ervoor probeert te zorgen dat mensen overal ter wereld rechtvaardig behandeld worden.

blok 3 De grote ontdekkingsreizen

<i>vragen</i>	<i>antwoorden</i>
les 1 1 Wanneer werd Christoffel Columbus geboren?	1
2 Hoe gingen de schepen in die tijd naar Indië?	2
3 Columbus bedacht een andere route. Welke?	3
4 Waarom dacht Columbus dat dat mogelijk was?	4
5 In welk land dacht Columbus te zijn aangekomen?	5
6 Hoe kon Columbus zich zo vergissen?	6
les 2 7 Waarom ging Columbus nog drie keer terug?	7
8 Wie beheersten de handel tussen Europa en Azië tot 1400?	8
9 Wat was het nadeel van de handel over land?	9
10 Waarom wilde Europa ook handeldrijven met Azië?	10
11 Waarom konden de Europeanen niet over land handeldrijven met Indië?	11
12 Welk land slaagde er het eerst in een zeeroute te vinden?	12
13 Waarlangs liep die route?	13
14 Hoe zorgden de Nederlandse kooplieden dat ze de handel op Indië konden overnemen?	14
les 3 15 Hoe werd het nieuwe werelddeel dat Columbus had ontdekt, genoemd?	15
16 Welke volken leefden er in die tijd in Amerika?	16
17 Waardoor konden de Spanjaarden en Portugezen deze volken verjagen?	17
18 Wat deden de Spanjaarden en Portugezen in het binnenland?	18
19 Maar dat mislukte. Hoe kwam dat?	19
20 De kolonisten vonden wel de schatten die Columbus had gezocht. Wat vonden ze?	20
21 Wat deden de kolonisten om die schatten te krijgen?	21
22 Waardoor zijn miljoenen indianen in die tijd omgekomen? Noem drie dingen.	22
les 4 23 Hebben alle mensen op de wereld dezelfde rechten?	23
24 Wat zijn bijvoorbeeld verschillen tussen mensen?	24
25 Hebben alle landen een grondwet?	25
26 Wanneer werkt de grondwet pas goed?	26
27 Als in de grondwet staat dat discriminatie verboden is, wat moet er dan in de wet staan?	27
28 Hoe komt het dat mensen geen rechten hebben, terwijl het land waar ze wonen wel een grondwet heeft?	28
29 Wat zijn de Verenigde Naties?	29

blok 3 De grote ontdekkingsreizen

vragen

- les 1**
- 1 Wanneer werd Christoffel Columbus geboren?
 - 2 Hoe gingen de schepen in die tijd naar Indië?
 - 3 Columbus bedacht een andere route. Welke?
 - 4 Waarom dacht Columbus dat dat mogelijk was?
 - 5 In welk land dacht Columbus te zijn aangekomen?
 - 6 Hoe kon Columbus zich zo vergissen?
- les 2**
- 7 Waarom ging Columbus nog drie keer terug?
 - 8 Wie beheersten de handel tussen Europa en Azië tot 1400?
 - 9 Wat was het nadeel van de handel over land?
 - 10 Waarom wilde Europa ook handeldrijven met Azië?
 - 11 Waarom konden de Europeanen niet over land handeldrijven met Indië?
 - 12 Welk land slaagde er het eerst in een zeeroute te vinden?
 - 13 Waarlangs liep die route?
 - 14 Hoe zorgden de Nederlandse kooplieden dat ze de handel op Indië konden overnemen?
- les 3**
- 15 Hoe werd het nieuwe werelddeel dat Columbus had ontdekt, genoemd?
 - 16 Welke volken leefden er in die tijd in Amerika?
 - 17 Waardoor konden de Spanjaarden en Portugezen deze volken verjagen?
 - 18 Wat deden de Spanjaarden en Portugezen in het binnenland?
 - 19 Maar dat mislukte. Hoe kwam dat?
 - 20 De kolonisten vonden wel de schatten die Columbus had gezocht. Wat vonden ze?
 - 21 Wat deden de kolonisten om die schatten te krijgen?
 - 22 Waardoor zijn miljoenen indianen in die tijd omgekomen? Noem drie dingen.
- les 4**
- 23 Hebben alle mensen op de wereld dezelfde rechten?
 - 24 Wat zijn bijvoorbeeld verschillen tussen mensen?
 - 25 Hebben alle landen een grondwet?
 - 26 Wanneer werkt de grondwet pas goed?
 - 27 Als in de grondwet staat dat discriminatie verboden is, wat moet er dan in de wet staan?
 - 28 Hoe komt het dat mensen geen rechten hebben, terwijl het land waar ze wonen wel een grondwet heeft?
 - 29 Wat zijn de Verenigde Naties?

antwoorden

- 1 In 1451.
- 2 Ze voeren in oostelijke richting.
- 3 Hij dacht dat je net zo makkelijk in westelijke richting kon varen.
- 4 Omdat hij wist dat de aarde een bol is.
- 5 Hij dacht dat het China was.
- 6 Het was een onbekend land, ze wisten niet dat het bestond.
- 7 Hij wilde daar schatten vinden.
- 8 De Arabieren.
- 9 De weg was lang en daardoor waren de producten duur.
- 10 Ze wilden die producten graag hebben, maar liever goedkoper.
- 11 Daar waren de Arabieren de baas.
- 12 Portugal.
- 13 Om de zuidpunt van Afrika heen.
- 14 Ze richtten de Verenigde Oostindische Compagnie op en die verjoeg de Portugezen.
- 15 Amerika.
- 16 De Inca's en de Azteken.
- 17 De Inca's en Azteken hadden niet zulke goede wapens.
- 18 Ze legden er plantages aan.
- 19 De grond was niet geschikt en veranderde al snel in kale vlaktes.
- 20 Goud en zilver.
- 21 Ze legden mijnen aan en lieten de indianen er als slaven werken.
- 22 Door oorlogen, het zware werk en ziektes.
- 23 Nee.
- 24 In veel landen hebben mensen honger, leven ze in oorlog en geweld, of kunnen ze niet vrij leven.
- 25 De meeste landen wel.
- 26 Als de gewone wetten in overeenstemming zijn met wat er in de grondwet staat.
- 27 Dat iemand straf krijgt als hij discrimineert.
- 28 Dat komt omdat zo'n land dan geen goede wetten heeft.
- 29 Dat is een organisatie die eraan werkt dat alle mensen in de wereld rechtvaardig behandeld worden.